

Meerjarenprogrammatie voor nieuwe plaatsen inkomenstarief (T2A) in de kinderopvang voor baby's en peuters

1 Waarover gaat deze info?

De Vlaamse Regering maakt deze legislatuur iets meer dan 27 miljoen euro vrij voor minstens 2500 nieuwe plaatsen met inkomenstarief (trap 2A). De Vlaamse regering wil hiermee vooral nieuwe plaatsen creëren in die gemeenten waar de nood het hoogst is. Er wordt gewerkt met een meerjarenprogrammatie.

In dit document vind je meer info over hoe de middelen zullen worden verdeeld en welke gemeenten in aanmerking zullen komen. Je vindt ook meer info over het verdere tijdsplan. De oproep zelf wordt begin 2021 gelanceerd.

2 Het ruimer investeringsplan 2020-2024

1. Op 1 juli 2020 startte fase 4 van het subsidiegroeiplan voor trap 2B groepsopvang richting trap 2A. Hiervoor is 10,7 miljoen euro voorzien.
2. Op 15/10/2020 werd [de oproep](#) verstuurd waarmee ongeveer 462 bestaande plaatsen in locaties groepsopvang met enkel vrije prijs omschakelen naar de subsidie inkomenstarief (trap 2B). Hiervoor is 3,7 miljoen euro voorzien.
3. De Vlaamse regering wil met een meerjarenprogrammatie nieuwe plaatsen creëren in regio's waar de nood het hoogst is. Iets meer dan 27 miljoen euro is beschikbaar voor minstens 2.500 bijkomende plaatsen inkomenstarief (trap 2A). Deze oproep wordt begin 2021 gelanceerd.
4. In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord is het de bedoeling dat elke nieuwe starter elke starter de basissubsidie (trap 1) kan aanvragen. Hiervoor is 3,8 miljoen euro voorzien. We verwachten dit begin 2021.
5. In 2021 komt er een oproep zodat bestaande plaatsen zonder subsidie de basissubsidie kunnen aanvragen. Het voorziene budget van 1,5 miljoen euro zal hiervoor worden aangevuld met subsidies die vrijkomen wanneer opvang stopt.
6. Later tijdens deze legislatuur zal de Vlaamse Regering extra 5 miljoen euro inzetten voor:
 - flexibele opvang en occasionele opvang, zodat ouders gemakkelijker dringende opvang vinden of op opvang op atypische uren;

- opvang met plussubsidie (trap 3) en/of inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte.
7. Ten slotte is vanuit het bevoegdheidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin alvast 6,3 miljoen euro voorzien voor de uitvoering van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten.

Omdat het budget gefaseerd beschikbaar is over deze legislatuur, worden de oproepen voor de verschillende acties de komende maanden en jaren stap voor stap gelanceerd.

3 Algemeen kader voor de meerjarenprogrammatie

Er is 27,081 mio euro beschikbaar voor de realisatie van **ongeveer 2500 nieuwe plaatsen** met de subsidie voor inkomenstarief in de kinderopvang van baby's en peuters. De oproep zal zich vooral richten op **groepsopvang, maar ook aanvragen gezinsopvang** zullen mogelijk zijn.

In de regelgeving is voorzien dat **plaatsen groepsopvang die vanaf 1 april 2021 worden toegekend gefinancierd worden volgens het T2A-tarief**. Maar de organisator die de subsidies aanvraagt kan aangeven Trap 2B-tarief te willen¹. Voor de gezinsopvang is tevens het T2A-tarief voorzien.

3.1 VERDELING VAN HET BUDGET

Er is 30% voorafname van het budget voor de grootsteden²:

- 15% van het budget of ongeveer 375 plaatsen voor Antwerpen
- 10% van het budget of ongeveer 250 plaatsen voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad
- 5% van het budget of ongeveer 125 plaatsen voor Gent

Het resterend budget van 70% wordt als volgt verdeeld:

- 60% van het budget of ongeveer 1500 plaatsen op basis van een meerjarenprogrammatie
- 10% van het budget of ongeveer 250 plaatsen op basis van cijfers van het Lokaal Loket Kinderopvang, ook een mogelijkheid voor gemeenten die buiten de meerjarenprogrammatie vallen

¹ De toekenning van bijkomende plaatsen aan het hoogste tarief T2A zou tot gevolg kunnen hebben dat de organisator moet voldoen aan de loon- en arbeidsvoorwaarden van het paritair comité 331 (enkel geldig voor de private sector). Deze voorwaarde geldt ook als er slechts een minderheid van de plaatsen het tarief T2A krijgt. Op vraag van de organisator kunnen daarom de bijkomende plaatsen ook aan T2B toegekend worden.

² Met deze grootsteden willen we een convenant afsluiten, zodat maximale afstemming tussen het Vlaams en het lokaal uitbreidingsbeleid mogelijk is.

3.2 TIJDSPAD

- 2021
 - januari: oproep aan de organisatoren voor meerjarenprogrammatie: 90% van het budget (30% voorafnames grootsteden + 60% voor de rest van Vlaanderen)
 - Opgroeien voorziet uiterlijk 30 juni 2021 te beslissen over de ingediende aanvragen.
- 2022
 - oproep naar lokale besturen die de nood aan bijkomende opvangplaatsen aantonen op basis van cijfers van Lokaal Loket Kinderopvang (5% van het budget)
- 2023
 - eerste jaarhelft: tussentijdse evaluatie (van de meerjarenprogrammatie voor de herinzet van eventuele vrije middelen (bv uit stopgezette plaatsen en niet-gerealiseerde subsidiebeloftes). Er zal bekeken worden hoe de eventuele vrijgekomen middelen op basis van deze evaluatie opnieuw ingezet kunnen worden.
 - tweede jaarhelft: oproep naar lokale besturen die de nood aan bijkomende opvangplaatsen aantonen op basis van cijfers van het Lokaal Loket Kinderopvang (5% van het budget)
- 2024
 - toekenning plaatsen op basis van de oproep 2023

Het budget wordt zo verdeeld dat tegemoet kan worden gekomen aan de lokale verschillen in nood aan bijkomende kinderopvangplaatsen.

Het is de bedoeling om bijkomende middelen eerst toe te kennen in gemeenten waar de nood aan **bijkomende plaatsen het grootst is**, zodat we verder kunnen inzetten op een evenwichtige spreiding van het aanbod waar ouders kunnen betalen naar inkomen.

Daarnaast is het minstens even belangrijk dat ook binnen de gemeente de plaatsen gerealiseerd worden waar de nood het hoogst is, daar kan het lokaal bestuur via zijn adviesrol een rol in spelen.

4 Toelichting bij het algemeen kader van de meerjarenprogrammatie

4.1 VERDERE EVOLUTIE NAAR EEN VERDELING OP BASIS VAN AANGETOONDE LOKALE BEHOEFTE

Lange termijn

Omdat er grote verschillen in vraag en aanbod kinderopvang zijn tussen steden en gemeenten zijn, is lokaal maatwerk nodig. Daarom willen we evolueren naar een systeem waarbij lokale besturen vanuit hun lokale regierol aantonen wat de exacte nood is aan bijkomende opvangplaatsen in hun stad/gemeente. Ze doen dat op basis van gegevens van het lokaal loket kinderopvang.

Op lange termijn is het de bedoeling dat bijkomende plaatsen hoofdzakelijk worden toegekend in een stad/gemeente waarvan het lokaal bestuur de nood aan bijkomende plaatsen aantoont met betrouwbare gegevens van het lokaal loket kinderopvang. Het gaat over het aantal openstaande niet-beantwoorde vragen naar kinderopvang in de stad/gemeente.

Omdat de registratie van de niet-beantwoorde vragen nog niet overal op punt staat, veranderen we zeer geleidelijk:

- In de uitbreidingsronde van 2018: 5% van het budget
- In deze legislatuur: minimaal 10% van het budget

Dit moet lokale besturen stimuleren om werk te maken van de organisatie van een lokaal loket op hun grondgebied en van een correcte registratie van de nood, dus het aantal onbeantwoorde vragen aan kinderopvang in hun stad/gemeente.

2020-2024

Momenteel hebben we nog een programmatie-oefening nodig om de middelen te verdelen over Vlaanderen. We brengen hiervoor opnieuw de potentiële nood in kaart, op een meer gedifferentieerde manier (rekening houdend met bevolkingsprognoses en aanbod uitgedrukt in kindplaatsen) en met oog voor economische en sociale parameters.

Als lokale besturen op basis van betrouwbare cijfers van het lokaal loket kunnen aantonen dat er een grotere aangetoonde nood is dan wat blijkt uit de programmatie, dan kunnen ze extra plaatsen in die gemeente aanvragen, binnen 10% van het totale budget:

- 2022: eerste oproep voor 125 plaatsen (5% van het budget)
- 2023: tweede oproep voor 125 plaatsen (5% van het budget)

4.2 MEERJARENPLANNING SUBSIDIE INKOMENSTARIEF

De voorbije jaren heeft de Vlaamse regering altijd gewerkt met jaarlijkse of tweejaarlijkse uitbreidingsrondes. Vandaag werken we met een meerjarenprogrammatie.

Door deze meerjarenprogrammatie is het nu duidelijk hoeveel plaatsen er tot 2024 naar welke gemeente gaan.

Zo kunnen we:

- een beter en duidelijker investeringskader realiseren:
 - Voor organisatoren die denken aan uitbreidingen of nieuwe locatie met inkomenstarief (trap 2);
 - Voor ondernemers die in plaatsen met basissubsidie (trap 1) willen investeren (en dus zicht willen op waar investeren in trap 1 echt nodig is);
- de kans verhogen op nieuwe locaties en betere spreiding van het aanbod;
- alle betrokkenen (gemeenten, ouders, ...) zicht geven op toekomstige uitbreidingen én de lokale regierol versterken;
- afstemming met infrastructuursubsidies vanuit VIPA mogelijk maken.
 - Opgroeien zal maximaal afstemmen met VIPA met het oog op een goede opvolging van bouwdoSSIERS die samenhangen met de uitbreidingsplaatsen die zijn gevat in het kader van deze meerjarenprogrammatie.

Een meerjarenplanning is statischer omdat er niet jaarlijks wordt gekeken naar de evoluties in het aantal geboortes of in het aantal plaatsen in een bepaalde gemeente.

- Daarom zal er in 2023 een tussentijdse evaluatie gebeuren. Met eventuele vrije middelen door stopzettingen en door niet (tijdige) realisatie van subsidiebeloftes kan dan worden ingespeeld op bepaalde noden.
- Daarnaast kan via het budget op basis van de input van het lokaal loket (10%) vlotter ingespeeld worden op lokale noden.

Afhankelijk van de fasering van het beschikbare budget en van de voorziene startdatum van de organisator zal het beschikbare budget zo over de legislatuur verdeeld worden. Als een keuze moet worden gemaakt, zullen organisatoren in de gemeente met de grootste nood het snelst kunnen starten.

4.3 FOCUS OP NIEUWE PLAATSEN GROEPSOPVANG INKOMENSTARIEF MET UITZONDERINGEN

Het budget van de oproep van begin 2021 is voorzien voor nieuwe plaatsen kinderopvang baby's en peuters met de subsidie inkomenstarief.

Het lokaal bestuur kan echter Opgroeien gemotiveerd adviseren om maximum 1/3de van de beschikbare plaatsen voor die gemeente om te schakelen van trap 0 (geen subsidie) of/en Trap 1 (basissubsidie) naar Trap 2 (subsidie inkomenstarief).

- De voorwaarde is dat het lokaal bestuur dan voldoende inspanningen doet om organisatoren aan te trekken die willen starten met opvangplaatsen met vrije prijs, zodat er zo maximaal mogelijk nieuwe plaatsen gerealiseerd worden in deze gemeente.
- Na [de oproep](#) van 15/10/2020 en deze mogelijkheid, komt er voorlopig – in deze legislatuur - geen verdere omschakeling naar trap 2 meer.

Met dit budget richten we ons primair op groepsopvang, maar aanvragen voor gezinsopvang zijn ook mogelijk. Organisatoren die een aanvraag willen doen voor bijkomende subsidieerbare plaatsen gezinsopvang, moeten de gevraagde plaatsen in de geselecteerde gemeente realiseren.

4.4 HOE WORDEN DE PLAATSEN VERDEELD OVER DE GEMEENTES?

60% van het budget (zie p.2) wordt als volgt verdeeld:

4.4.1 Berekening van de potentiële vraag per gemeente

Om de behoefte per gemeente in te schatten wordt de som gemaakt van:

- het aantal kinderen (0 tot 3 jaar) met werkende/werkzoekende moeder
- het aantal kinderen (0 tot 3 jaar) met alleenstaande werkende/werkzoekende ouder
- het aantal kinderen (0 tot 3 jaar) in kansarmoede

We houden hierbij ook rekening met de geboorteprognoses voor 2024 per gemeente.

4.4.2 Berekening van het aanbod per gemeente

We vertrekken van het bestaand aantal plaatsen per gemeente en voegen daar het aantal plaatsen uit de toegekende subsidiebeloftes aan toe.

4.4.3 Afzetten van potentiële vraag ten opzichte van het aanbod

Om de plaatsen concreet te verdelen over de gemeenten, zetten we de potentiële vraag af ten opzichte van het beschikbare aanbod.

- We vergelijken de potentiële vraag ten opzichte van het aanbod in die gemeente en berekenen het absolute verschil tussen beide.
- Gemeenten waar voor meer dan 75% van de potentiële vraag aanbod is, worden uitgesloten in deze programmatie-oefening. De middelen gaan naar gemeenten waar er voor minder dan 75% van de vraag aanbod is.

4.4.4 Verdelen van het aantal plaatsen

- We berekenen het aandeel van het verschil (tussen vraag en aanbod) in een gemeente ten opzichte van het totale verschil.
- We passen dit aandeel toe op het aantal te verdelen plaatsen deze legislatuur. Zo weten we hoeveel plaatsen we in die gemeente kunnen toekennen deze legislatuur op basis van deze meerjarenprogrammatie.
- Om teveel versnippering van de te verdelen plaatsen tegen te gaan, krijgt elke gemeente plaatsen in verhouding tot het aandeel van de potentiële nood in die gemeente in het totale verschil.
 - Gemeenten waar het aandeel in het totale verschil kleiner is dan 0,3% worden hierbij uitgesloten. In die gemeenten zouden er maar een zeer klein aantal kunnen toegekend worden.

Op basis van deze berekening zullen er in 131 Vlaamse gemeenten plaatsen met subsidie voor inkomenstarief kunnen bijkomen: zie bijlage 1 vanaf blz 10. Een volledig overzicht per gemeente vind je [hier](#).

5 Planning

Opgroeien verstuurt de oproep naar kandidaten voor het realiseren van deze plaatsen in de geselecteerde gemeenten in januari 2021. Dan zal het duidelijk zijn hoe je een aanvraag kan indienen en welke beslissingscriteria zullen worden gebruikt. **Voor deze oproep kan je nu nog geen aanvraag indienen.**

Organisatoren krijgen na de oproep 2 maanden tijd om een aanvraag in te dienen.

Opgroeien voorziet uiterlijk 30 juni 2021 te beslissen over de ingediende aanvragen. In de toekenningen zal de vroegst mogelijke startdatum staan: de datum vanaf wanneer de financiële middelen beschikbaar zijn.

Afhankelijk van de fasering van het beschikbare budget en afhankelijk van de voorziene startdatum van de organisator zal het budget over de legislatuur worden verdeeld. Als een keuze moet worden gemaakt, zullen organisatoren in de gemeente met de grootste nood het snelst kunnen starten.

6 Rol van de lokale besturen

Het lokaal bestuur heeft als lokale regisseur een belangrijke inbreng bij de ontwikkeling van het lokale kinderopvangaanbod. Lokale besturen weten goed waar in de gemeente plaatsen moeten bijkomen en of er eerst nood is aan omschakeling van bestaande plaatsen naar een hogere subsidietrap.

- Lokale besturen zullen voor eind 2020 kunnen aangeven of ze gebruik willen maken van de mogelijkheid om maximaal 1/3de van de plaatsen om te schakelen naar trap 2A.

Als Opgroeien dit advies volgt, wordt deze info verwerkt in de oproep van januari 2021.

- Het lokaal bestuur kan over elke aanvraag in zijn gemeente een negatief of positief advies uitbrengen. Een goed opgesteld advies is een meerwaarde bij de beoordeling van aanvraagdossiers. Dit advies is vaak mee bepalend in wie de subsidies toegekend krijgt.
 - Als het lokaal bestuur geen advies uitbrengt, dan beslist Opgroeien over de aanvragen op basis van de criteria opgenomen in het beslissingskader.
 - Als een lokaal bestuur een positief advies uitbrengt, dan kent het ook een score toe op basis van vooraf vastgelegde criteria. Een positief advies met score bepaalt mee welke aanvraag in de gemeente de subsidie toegekend krijgt.

Om een zorgvuldig advies te kunnen formuleren, moet het lokaal bestuur uiterlijk op 31 december 2020 de criteria bekend maken waarop ze zich zullen baseren om hun advies te formuleren. Zo kan men daar rekening mee houden op het moment dat men een aanvraag wenst in te dienen. De criteria moeten relevant, objectief en transparant zijn.

- Een negatief advies kan ertoe leiden dat een aanvraag uitgesloten wordt en dus niet in aanmerking komt voor de subsidie.

Het lokaal bestuur kan enkel een negatief advies over een aanvraagdossier geven:

- omdat het oordeelt dat deze aanvraag niet tegemoetkomt aan de lokale behoeften aan kinderopvang van baby's en peuters. Voor deze uitbreidingsronde betekent dit concreet dat het lokaal bestuur oordeelt dat er geen nood is aan bijkomende opvang met inkomenstarief in de gemeente;
- als de organisator, ondanks herhaaldelijk verzoek van het lokaal loket, weigert samen te werken met het lokaal loket.

Meer info over de adviesopdracht van lokale besturen vind je [hier](#).

LIJST MET GEMEENTEN DIE IN AANMERKING KOMEN

GEMEENTE	Aantal toe te kennen plaatsen
1. MECHELEN	33
2. SINT-NIKLAAS	33
3. BRUGGE	32
4. AALST	27
5. GENK	26
6. LEUVEN	25
7. OOSTENDE	25
8. KORTRIJK	24
9. VILVOORDE	23
10. HEIST-OP-DEN-BERG	21
11. HASSELT	21
12. BERINGEN	21
13. DILBEEK	20
14. DENDERMONDE	20
15. MAASMECHELEN	19
16. TURNHOUT	19
17. BEVEREN	18
18. GEEL	17
19. ROESELARE	17
20. SINT-PIETERS-LEEUV	17
21. GERAARDSBERGEN	16
22. BILZEN	16
23. LOKEREN	16
24. MOL	16
25. BOOM	15
26. WILLEBROEK	15
27. HALLE	15
28. HEUSDEN-ZOLDER	15
29. SCHOTEN	15
30. DEINZE	15
31. LIER	15
32. NINOVE	15
33. GRIMBERGEN	14
34. MENEN	14
35. ASSE	14
36. TEMSE	14
37. TIENEN	14
38. WEVELGEM	13
39. BEERSEL	13
40. EVERGEM	12
41. NIJLEN	12
42. PELT	12

GEMEENTE	Aantal toe te kennen plaatsen
43. BALEN	12
44. AARSCHOT	12
45. HOUTHALEN-HELCHTEREN	11
46. IEPER	11
47. LOMMEL	11
48. TONGEREN	11
49. HARELBEKE	10
50. RONSE	10
51. ZAVENTEM	10
52. ZOTTEGEM	10
53. HERENTALS	10
54. MAASEIK	10
55. DILSEN-STOKKEM	10
56. MORTSEL	10
57. WESTERLO	10
58. LIEVEGEM	10
59. HAMME	10
60. ZEMST	10
61. AALTER	10
62. OUDSBERGEN	10
63. WAREGEM	9
64. ZWEVEGEM	9
65. BRECHT	9
66. ZEDELGEM	9
67. SINT-GILLIS-WAAS	9
68. BLANKENBERGE	9
69. BEERSE	9
70. WUUSTWEZEL	9
71. DENDERLEEIJW	9
72. KAPELLEN	9
73. ZELE	9
74. PUURS-SINT-AMANDS	9
75. BRASSCHAAT	9
76. SINT-TRUIDEN	8
77. STABROEK	8
78. SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	8
79. RANST	8
80. OOSTKAMP	8
81. DIEST	8
82. MERELBEKE	8
83. BREDENE	8
84. HAALTERT	8
85. DUFFEL	8

GEMEENTE	Aantal toe te kennen plaatsen
86. EDEGEM	8
87. MALDEGEM	8
88. KONTICH	8
89. KORTENBERG	8
90. MACHELEN	8
91. HOOGSTRATEN	8
92. ZULTE	8
93. HERENT	8
94. ROTSELAAR	8
95. LANAKEN	7
96. KRUISEM	7
97. KRUIBEKE	7
98. BREE	7
99. LEBBEKE	7
100. WETTEREN	7
101. ESSEN	7
102. DIEPENBEEK	7
103. HEMIKSEM	7
104. BRAKEL	7
105. HERZELE	7
106. TORHOUT	7
107. OUDENAARDE	7
108. IZEGEM	7
109. DIKSMUIDE	7
110. ZONHOVEN	7
111. KORTEMARK	7
112. AFFLIGEM	7
113. LEDE	7
114. BORNEM	7
115. HECHTEL-EKSEL	7
116. WERVIK	7
117. MEISE	7
118. SINT-KATELIJNE-WAVER	7
119. RIJKEVORSEL	7
120. PEER	7
121. LANDEN	7
122. STEKENE	6
123. WEZEMBEEK-OPPEM	6
124. MOORSLEDE	6
125. LONDERZEEL	6
126. OOSTERZELE	6
127. HAMONT-ACHEL	6
128. VOSSELAAR	6

GEMEENTE	Aantal toe te kennen plaatsen
129. TERNAT	6
130. TESSENDERLO	6
131. HOUTHULST	6